

Uchwała Nr 229/XXX/23
Rady Gminy Boguty-Pianki
z dnia 5 stycznia 2023 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Boguty-Pianki na 2023 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561) w związku z art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469, z 2022 r. poz. 24, 218, 1700 i 2185) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 i z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469, z 2022 r. poz. 763, 764, 1700 i 1812) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Boguty-Pianki na 2023 rok, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Grzegorz Tymniski

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE BOGUTY-PIANKI
NA 2023 ROK**

**ROZDZIAŁ I
Postanowienia ogólne**

1. Wprowadzenie.

Nadmierne spożywanie alkoholu oraz używania narkotyków stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnym problemem społecznym, który stanowi obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne o szerokim zasięgu.

Rada Gminy Boguty-Pianki uznając trzeźwość mieszkańców i przeciwdziałanie narkomanii za podstawowy warunek rozwoju moralnego i materialnego gminy ustala niniejszy program na 2023 rok.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Boguty-Pianki na rok 2023 określa działania w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkomanii i stanowi kontynuację działań podejmowanych w poprzednich latach oraz uwzględnia wynik diagnozy problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki.

2. Podstawy prawne programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Boguty-Pianki na 2023 rok został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469, z 2022 r. poz. 24,

218, 1700 i 2185), oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 i z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469, z 2022 r. poz. 763, 764, 1700 i 1812) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561).

Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz określa procedurę w zakresie przeciwdziałania zjawisku narkomanii a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

Program jest zgodny z założeniami:

- 1) Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469, z 2022 r. poz. 24, 218, 1700 i 2185);
- 2) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 i z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469, z 2022 r. poz. 763, 764, 1700 i 1812);
- 3) Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025;
- 4) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 t.j.);
- 5) Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026;
- 6) Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 7) Diagnozy problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki;
- 8) Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, 1296, 1981 i 2270, z 2022 r. poz. 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967 i 2127).

3. Ograniczanie dostępności alkoholu i narkotyków.

Ograniczanie fizycznej dostępności alkoholu i narkotyków jest jednym z najskuteczniejszych narzędzi zmniejszania problemów alkoholowych i narkomanii. Ustawodawca wprowadził możliwość decydowania przez samorządy gminne o skali dostępności fizycznej sprzedaży napojów alkoholowych.

Rada Gminy Boguty-Pianki podjęła uchwałę nr 194/XXIX/18 w dniu 27 września 2018 r. w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na następującym poziomie:

- 5 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 5 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 5 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 3 zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 3 zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 3 zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Ogólna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na dzień 20 grudnia 2022 roku wyniosła 5. Punktów sprzedaży w analogicznym okresie było 4 (w tym jeden z pozwoleniem do 02.12.2022 r.).

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało do 02.12.2022 r. 627 mieszkańców gminy, obecnie 836.

ROZDZIAŁ II

Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przeprowadzono diagnozę problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki. Stanowi ona podstawę opracowania celów głównych i szczegółowych

programu. W badaniu udział wzięło 100 osób dorosłych oraz 94 uczniów szkół podstawowych i gimnazjum.

Badania obejmowały następujące zagadnienia:

- dane statystyczne dotyczące problemów społecznych w latach 2014-2016
- lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców
- problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży.

1. Podstawowe problemy społeczne w opinii mieszkańców Gminy Boguty-Pianki.

Na podstawie odpowiedzi udzielonych przez mieszkańców na temat problemów społecznych otrzymaliśmy następujące odpowiedzi:

Które z problemów uważa Pan/i za najważniejsze?*	
Zanieczyszczenie środowiska	29%
Bezrobocie	53%
Kryzys rodzinny	39%
Wzrost przestępczości	34%
Alkoholizm	42%
AIDS	11%
Zubożenie społeczeństwa	10%
Narkomania	44%

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Bezrobocie postrzegane jest jako jedno z najważniejszych zagrożeń – 53%. Zagrożenie narkomanią (44%). Gdy dodamy do tego alkoholizm – 3 miejsce i 42% otrzymamy pełny obraz tego, jak mieszkańcy Gminy Boguty-Pianki postrzegają problemy związane z uzależnieniami.

2. Spożycie alkoholu

W naszych badaniach interesowało nas również, w jakim wieku dorośli dzisiaj mieszkańcy Gminy Boguty-Pianki sięgnęli po raz pierwszy po alkohol. Oto odpowiedzi:

<i>W jakim wieku miał/a Pan/i pierwszy kontakt z alkoholem?</i>	
<i>W ogóle nie piłem</i>	<i>3%</i>
<i>9 lat lub mniej</i>	<i>2%</i>
<i>10-12 lat</i>	<i>0%</i>
<i>13-15 lat</i>	<i>3%</i>
<i>16-17 lat</i>	<i>30%</i>
<i>18-21 lat</i>	<i>48%</i>
<i>Powyżej 21 lat</i>	<i>7%</i>
<i>Nie pamiętam</i>	<i>7%</i>

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Ponad połowa badanych osób dorosłych poznała smak alkoholu będąc już osobami pełnoletnimi. Do 15 roku życia sięgnęło po alkohol 5 % dorosłych.

Zaś na pytanie: „**Z kim po raz pierwszy pił/a Pan/i alkohol**” badani mówią:

<i>Z kolegą</i>	<i>66%</i>
<i>Z rodzicami</i>	<i>2%</i>
<i>Z innym dorosłym członkiem rodziny</i>	<i>12%</i>
<i>Z innym dorosłym</i>	<i>17%</i>
<i>Sam</i>	<i>3%</i>

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Siedmiu na dziesięciu dzisiejszych dorosłych pierwszy kieliszek alkoholu wypilo z kolegą, zaś co ósmy – z innym dorosłym.

3. Młodzież a narkotyki

W ostatnich latach dawał się zaobserwować wyraźny wzrost skali problemów wynikających z zażywania narkotyków. Działo się tak głównie za sprawą młodzieży, choć docierają także sygnały o wzroście zainteresowania narkotykami przez osoby dorosłe. Pojawiły się nowe substancje odurzające, a także nowe wzory ich zażywania. Od 2007 roku wyraźnie zmniejsza się liczba osób używających narkotyków dożylnie (np. „polskiej heroiny”). Zdziałał tu prawdopodobnie głównie lęk przed zarażeniem wirusem HIV. Generalnie jednak od początku lat dziewięćdziesiątych odsetek uczniów sięgających po narkotyki wzrósł znacznie, osiągając średni poziom europejski.

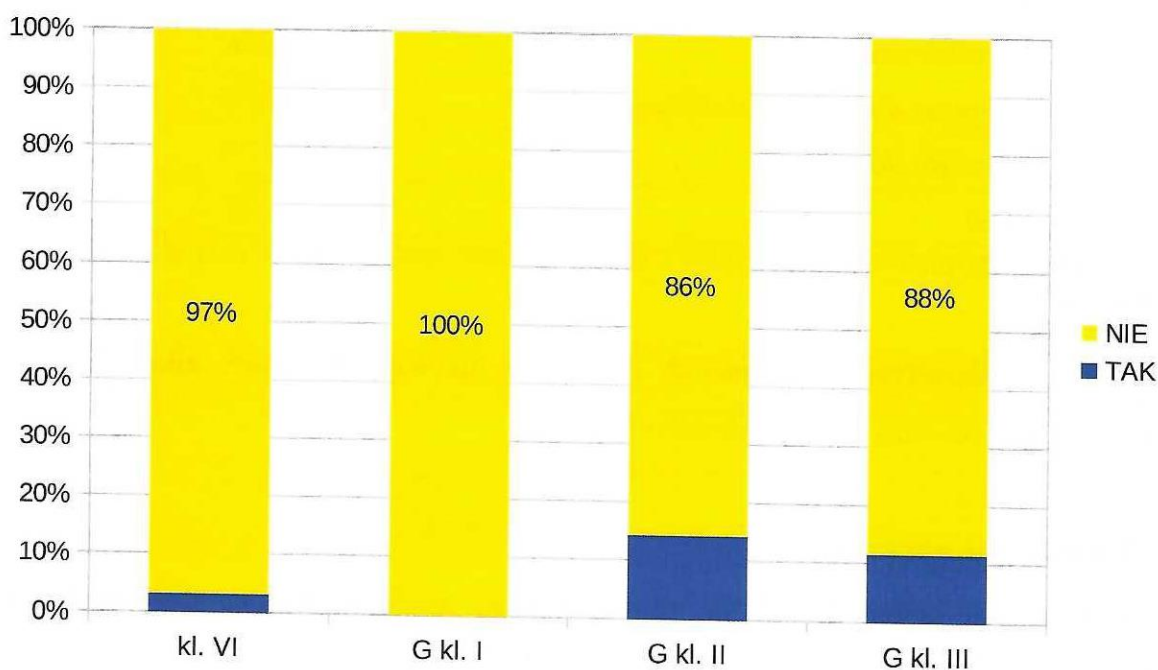
Opierając się na Diagnozie mamy wynik pytania: Ilu twoich kolegów zażywa narkotyki?

Ile twoich kolegów zażywa narkotyki?	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
większość	0	0	0	0
około połowy	0	0	0	0
mniejszość	1	0	0	0
pojedyncze przypadki	2	1	2	4
nikt	29	18	14	23

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Młodzież szkół Gminy Boguty-Pianki spostrzega problem zażywania narkotyków przez swoich rówieśników jako marginalny. Młodzi ludzie, jeśli już dostrzegają takie zjawisko, to głównie jako pojedyncze przypadki.

Kolejnym badanym przez nas obszarem był osobisty stosunek uczniów do narkotyków. Oto odpowiedzi na pytanie: „Czy kiedykolwiek miałeś kontakt z jakimiś środkami odurzającymi”.

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Niewielka ilość uczniów szkół Gminy Boguty-Pianki przyznaje się do kontaktów ze środkami odurzającymi.

Jakie środki są najczęściej zażywane przez uczniów?

Najczęstsze środki	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
<i>środki nasenne</i>	0	0	0	0
<i>kokaina</i>	4	1	0	1
<i>marihuana, haszysz</i>	1	4	0	0
<i>amfetamina, heroina</i>	3	2	0	1
<i>ecstasy</i>	4	0	0	1
<i>inne</i>	2	1	0	3
<i>nie wiem</i>	20	12	15	21

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Najczęściej używanymi środkami odurzającym jest amfetamina, heroina i kokaina. Towarzyszy często temu powszechne przekonanie młodych ludzi o małej szkodliwości tych substancji.

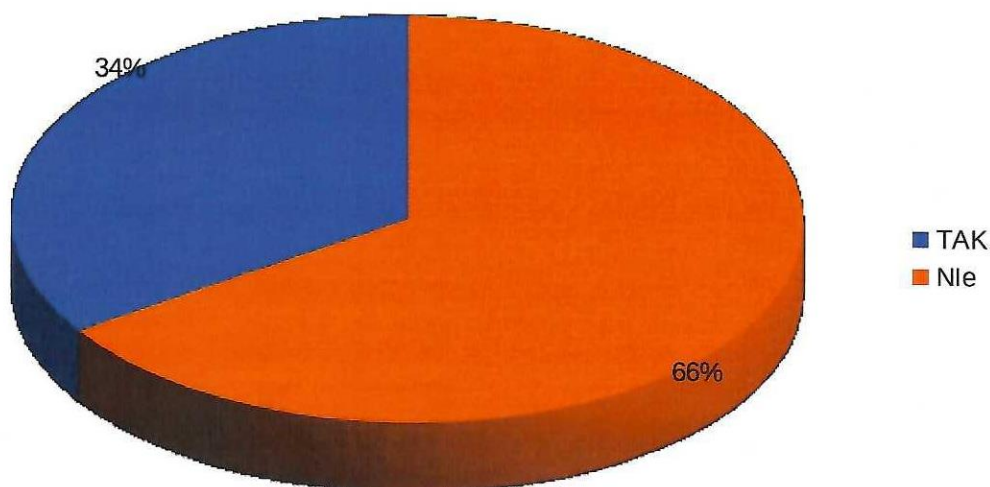
Bardzo istotną sprawą jest pytanie o częstotliwość kontaktów z narkotykami.

Czy miałeś kontakt ze środkami odurzającymi?	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
<i>Kiedykolwiek</i>	1	0	0	3
<i>W ciągu ostatnich 12 miesięcy</i>	0	0	0	1
<i>W ciągu ostatnich 30 dni</i>	0	0	0	0
<i>Nie miałem kontaktu</i>	31	19	15	22

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Jednym z podstawowych sposobów radzenia sobie z problemem narkomanii powinny być oddziaływania profilaktyczne. Zobaczmy jak swoją wiedzę o zagrożeniach związanych z używaniem narkotyków oceniają sami uczniowie.

Czy według ciebie wiedza o narkotykach i skutkach ich działania jest wśród młodzieży wystarczająca?

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Tylko co trzeci z badanych uczniów wyraża przekonanie o posiadaniu przez jego rówieśników wystarczającego poziomu wiedzy o działaniu środków odurzających, zaś pozostali ankietowani odczuwają deficyt w tym zakresie. A przecież wiedza na ten temat nie powinna być tematem tabu. Należy z młodymi ludźmi rozmawiać o ich problemach, powinno się mówić o sposobach, jakimi mogą być nakłaniane do wzięcia narkotyku i jak sobie w takich sytuacjach radzić.

W związku z tym chcieliśmy się dowiedzieć, **czy uczniowie rozmawiają o narkotykach z rodzicami**. Otrzymaliśmy następujące odpowiedzi:

Czy uczniowie rozmawiają o narkotykach z rodzicami?	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
<i>TAK</i>	28%	16%	7%	22%
<i>NIE</i>	72%	84%	93%	78%

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

W naszych badaniach sprawdzaliśmy też, jak wygląda dostępność do środków odurzających w szkołach Gminy Boguty-Pianki. Zapytaliśmy, **czy uczniowie spotkali osobę, która rozprowadza narkotyki:**

a/ w szkole:

xxx	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
TAK	0	0	0	1

b/ poza szkołą:

xxx	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
TAK	3	0	0	3

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Chcieliśmy się dowiedzieć jaka jest dostępność do narkotyków, ponieważ ma ona bardzo istotny wpływ na sięganie po te substancje. Na pytanie: „**Gdzie według Ciebie najłatwiej można kupić narkotyki?**” młodzi ludzie podają, że:

xxx	Klasa VI	Gimnazjum klasa I	Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
<i>nie znam takich miejsc</i>	68%	58%	85%	65%
<i>szkoła</i>	0%	0%	0%	4%
<i>dyskoteka, pub</i>	19%	16%	8%	15%
<i>mieszkanie dealera</i>	9%	12%	7%	4%
<i>inne miejsca</i>	4%	14%	0%	12%

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

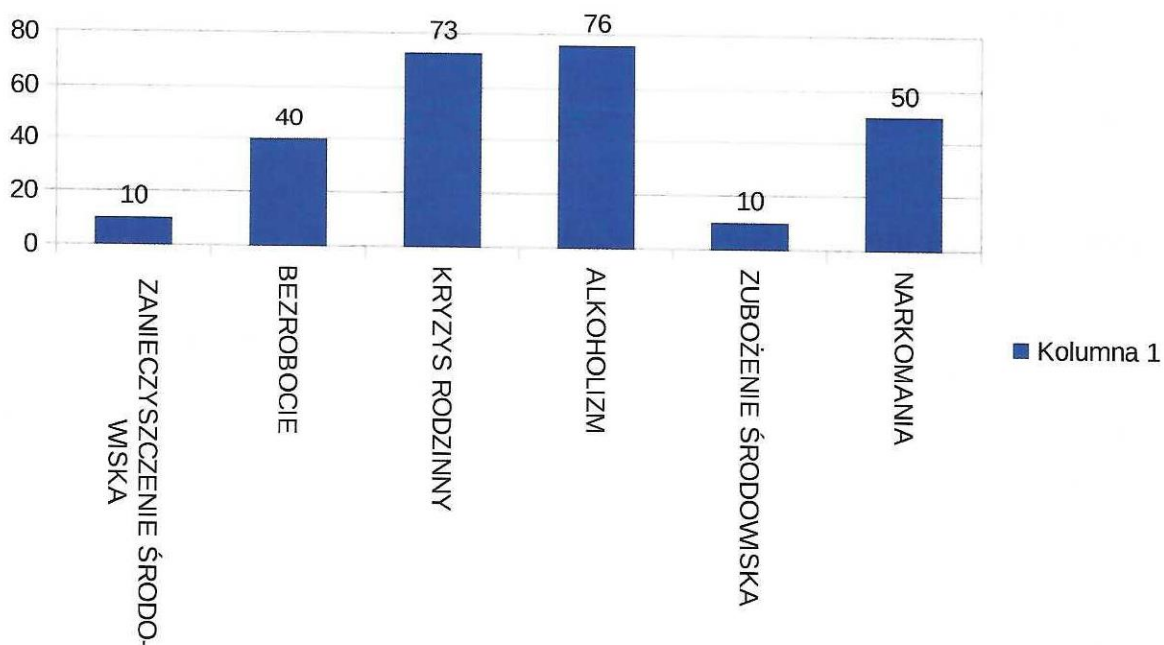
Jak z tego widać, młodzi ludzie mają przekonanie, że w narkotyki można najszybciej zaopatrzyć się na dyskotecce czy w pubie, ale kupno środka odurzającego w innych miejscach też nie następuje trudności.

68% szóstoklasistów, 58% uczniów I klasy gimnazjum, 85% uczniów II klasy gimnazjum i 65% uczniów III klasy gimnazjum nie zna takich miejsc. Są to odpowiedzi pozytywne diagnostycznie – świadczą o tym, że ta część uczniów nie jest prawdopodobnie zainteresowana dostępem do substancji psychoaktywnych.

4. Alkohol a młodzież

Podstawą diagnozy zachowań związanych z alkoholem i problemów alkoholowych wśród młodzieży są badania ankietowe przeprowadzone wśród młodzieży ze szkół w Gminie Boguty-Pianki. Badaniem objęto 94 uczniów.

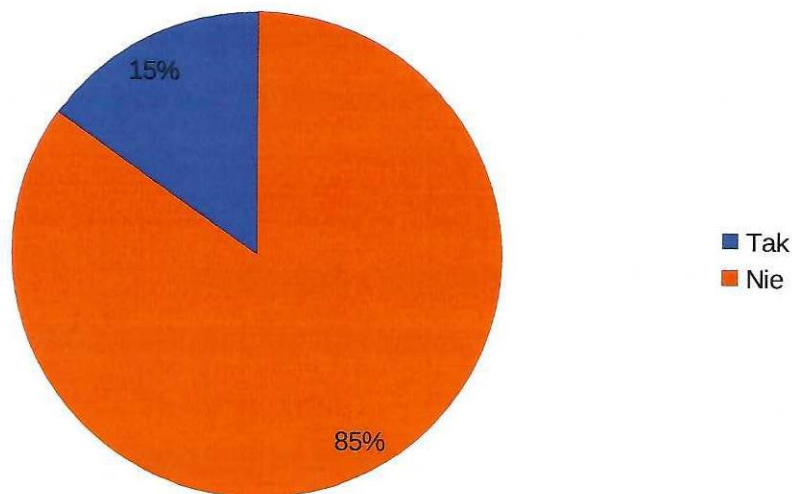
Przed podjęciem działań profilaktycznych w dziedzinie uzależnień warto jest zadać sobie pytanie, czy młodzież w ogóle dostrzega problemy wynikające z nadużywania alkoholu, a jeśli tak, to jak wysoko plasuje je w hierarchii zagrożeń. Oto tabela wyników:

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Jak widać z powyższych danych zarówno narkomania jak i alkoholizm znajdują się wśród trzech największych, zdaniem młodzieży, zagrożeń społecznych.

Odpowiedź na następne pytanie ma podstawowe znaczenie dla osób dorosłych: rodziców, wychowawców. Chcieliśmy zobaczyć, czy uczniowie oczekują od dorosłych akceptacji dla spożywania alkoholu przez młodzież.

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Jak z tego widać, liberalne podejście niektórych rodziców czy wychowawców w stosunku do pijącej młodzieży wcale nie koresponduje z oczekiwaniami uczniów. Bywa ono raczej uwarunkowane chęcią przypodobania się młodym ludziom poprzez realizowanie najprostszych, niewymagających większego wysiłku recept.

Zobaczmy teraz, **dlaczego młodzi ludzie piją.**

naciski otoczenia	15
chęć pocucia się dorosłym	40
chęć zabawienia się	37
ucieczka od problemów	35
relaks	19
ciekawość	31
obawa przed odrzuceniem	14
chęć wyróżnienia się	26
smutek, nuda	7

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż alkohol coraz częściej służy jako antidotum na smutki i problemy życiowe. Nie pozwala to młodemu człowiekowi realnie zmierzyć się z trudnymi sytuacjami i skraca drogę do uzależnienia. Jak wynika z powyższej tabeli, ważnymi motywami sięgnięcia przez młodego człowieka po alkohol jest chęć pocucia się dorosłym, próba ucieczki od problemów, chęć zabawienia się.

Uczniowie często nie potrafią także poradzić sobie z namowami i naciskami otoczenia. Wynika stąd konieczność przeprowadzania programów profilaktycznych, w których młodzi ludzie uczą się mówić „NIE”.

5. Problemy narkotykowe oczyma dorosłych.

Pytania dotyczące problemów narkotykowych zadaliśmy także dorosłym mieszkańcom Gminy Boguty-Pianki.

Czy Pana/i zdaniem dostęp do narkotyków w Pana/i okolicy jest:

<i>Zdecydowanie łatwy</i>	6
<i>Raczej łatwy</i>	14
<i>Zdecydowanie trudny</i>	4
<i>Raczej trudny</i>	22
<i>Nie wiem</i>	54

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Zapobieganie narkomanii:

Programy profilaktyczne w szkołach

Świetlice opiekuńczo-wychowawcze realizujące programy profilaktyczne

Działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku

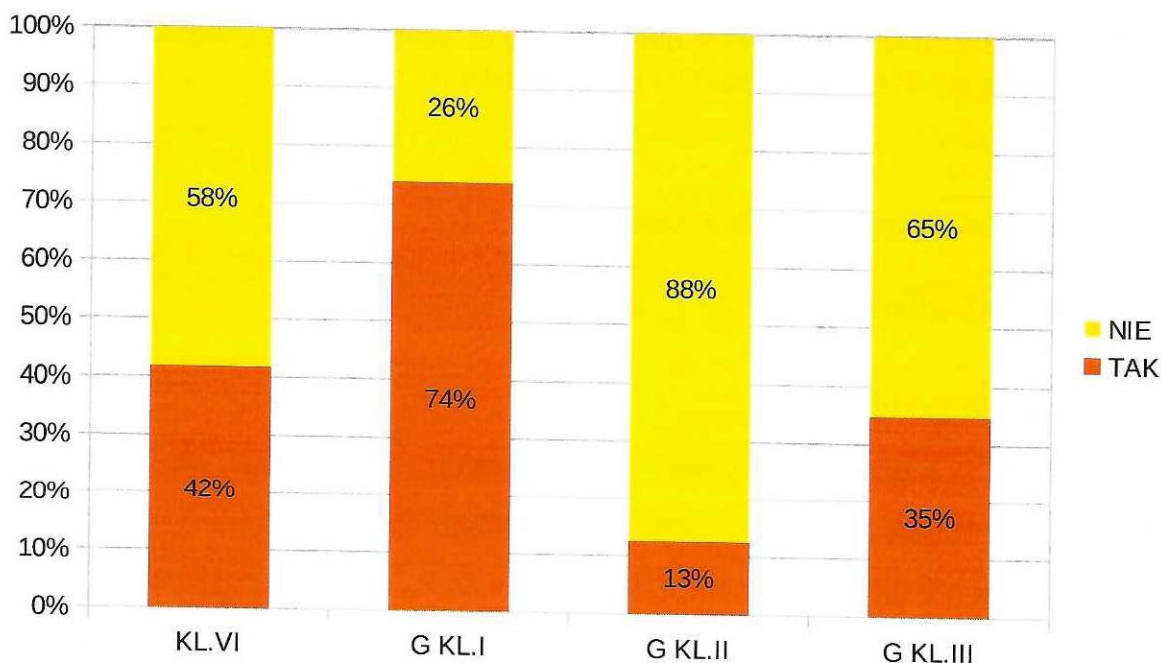
Kampanie edukacyjne obejmujące problematykę narkomanii

6. Szkody społeczne

Spożywanie alkoholu przez młodzież przyczynia się do nasilenia zachowań społecznych, osłabia hamulce moralne, pobudza agresję. Alkohol jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa wśród ludzi młodych. Coraz częściej uczniowie widziani są w stanie nietrzeźwym, trafiają też do izb wytrzeźwień.

Pytaliśmy młodych ludzi: „Czy uczestniczyłeś w kłótni, sprzeczce lub bójkę z powodu alkoholu?

Oto odpowiedzi:

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Jak widać, 42% uczniów VI klasy, 74% uczniów I klasy gimnazjum, 13% uczniów II klasy gimnazjum i 35% uczniów III klasy gimnazjum potwierdza udział w tego typu incydentach.

7. Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że jest intencjonalna.

Przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. - Siły są nierówne

W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy.

- Narusza prawa i dobra osobiste

Sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).

- Powoduje cierpienie i ból

Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Liczbę osób przemocy domowej w okresie kilku ostatnich lat (wg „Niebieskiej Karty”) w Gminie Boguty-Pianki przedstawia poniższa tabela:

---	2019	2018	2017
<i>Liczba osób doświadczających przemocy domowej</i>	6	3	2

Źródło: Dane z OPS Boguty-Pianki

8. Przemoc w szkole

Jak wynika z raportu Najwyższej Izby Kontroli szkoła staje się coraz mniej bezpiecznym miejscem. Część uczniów przejmuje wzorce i zasady postępowania funkcjonujące w wojsku a nawet w więzieniu. Na szczęście te patologiczne zachowania nie dominują we wszystkich szkołach. Dlatego tak istotna jest diagnoza tych zjawisk na gruncie lokalnym – warto się im przyjrzeć w momencie, gdy jeszcze jest czas na stosowanie środków zapobiegawczych. Dlatego zadaliśmy uczniom serię pytań dotyczących tych zjawisk.

xxx	TAK	NIE
<i>Czy zostałeś kiedykolwiek pobity w szkole?</i>	8%	92%
<i>Czy byłeś kiedykolwiek przez rówieśników zmuszany do robienia czegoś, czego nie chciałeś robić?</i>	10%	90%
<i>Czy zostałeś kiedykolwiek w szkole napadnięty i okradziony?</i>	16%	84%

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

Jak widać 8% uczniów było ofiarą pobicia w szkole, 10% było zmuszanych do robienia rzeczy niechcianych, natomiast napadnięto i okradziono 16% uczniów szkół klas VI Szkoły Podstawowej, I-III gimnazjum w Gminie Boguty-Pianki.

9. Uzależnienie od komputera, Internetu i cyberprzemoc

Osoba uzależniona od komputera spędza przy komputerze lub w sieci coraz więcej czasu, ograniczając w znaczący sposób inne formy aktywności życiowej. Zachowania takie prowadzą do izolacji społecznej, skrajnego zaniedbania ważnych życiowych spraw, a także do narastających konfliktów rodzinnych i partnerskich. W naszych badaniach chcieliśmy określić skalę zagrożeń młodzieży w tym obszarze.

XXX	TAK	NIE
<i>Czy ktoś kiedykolwiek zwracał ci uwagę, że za dużo czasu spędzasz przy komputerze?</i>	42%	58%
<i>Czy pozostajesz w Internecie lub w ogóle przy komputerze, dłużej niż pierwotnie planowałeś?</i>	41%	59%
<i>Czy używasz Internetu jako sposobu na ucieczkę od problemów lub sposobu na poprawę nastroju?</i>	27%	73%
<i>Czy czuleś się niespokojny, markotny, zirytowany, przygnębiony/a gdy próbowałeś ograniczać czas w Internecie (albo w ogóle przy komputerze) lub zaprzestać korzystania z nich?</i>	16%	84%

Źródło: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Boguty-Pianki 2017 rok.

W naszych badaniach zajęliśmy się również zjawiskiem cyberprzemocy, która według jednej z najpopularniejszych definicji (ang. cyberbullying – wirtualne tyranizowanie, nękanie) jest wykorzystaniem technik informacyjnych i komunikacyjnych takich jak e-mail, fora dyskusyjne, SMS, telefonia komórkowa, strony internetowe do znęcania się lub prześladowania osób lub grup osób. Istnieją różne rodzaje cyberprzemocy:

☐ cyberprzemoc może rozpocząć się w Internecie i tam pozostać, nie przenosząc się na prawdziwe życie.

☐ innym, bardziej niebezpiecznym przypadkiem cyberprzemocy jest ten, w którym dręczyciel i ofiara spotykają się osobiście lub nawet dobrze się znają. W tej sytuacji ataki mają bardziej osobisty charakter i w większym stopniu dotyczą ofiary.

XXX	TAK
<i>Czy kiedykolwiek byłeś ofiarą rozpowszechniania przez Internet kompromitujących cię materiałów?</i>	12
<i>Czy doświadczyłeś przez Internet lub SMS któregoś z takich zachowań jak wulgarne wyzywanie, straszenie, ośmieszanie?</i>	15
<i>Czy ktoś podszywał się pod ciebie w Internecie?</i>	10

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wyłaniają się następujące sytuacje problemowe: uzależnienie od Internetu i cyberprzemoc zarówno wśród dorosłych jak również uczniów, szkody społeczne i zdrowotne wynikające z nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych we wszystkich badanych grupach wiekowych.

ROZDZIAŁ III

Cele Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Boguty-Pianki

Celem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu problemów związanych z alkoholizmem oraz narkomanią na terenie gminy, zmniejszenie rozmiaru problemów, które aktualnie występują oraz ulepszenie sposobów ich rozwiązywania, a w szczególności:

- 1) Rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Boguty-Pianki oraz potrzeb lokalnego środowiska, w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
- 2) Kreowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych służącej zmniejszaniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom, związanym z uzależnieniami od środków psychoaktywnych;
- 3) Współpraca z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami w kompetencjach, których znajduje się profilaktyka i rozwiązywanie problemów społecznie niepożądanych;
- 4) Podejmowanie działań ukierunkowanych na zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień, w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- 5) Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami;
- 6) Wspieranie realizacji szkolnych i środowiskowych imprez oraz programów profilaktycznych;
- 7) Kontrola rynku napojów alkoholowych w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń;
- 8) Edukacja publiczna na temat uzależnień i patologii społecznych;

- 9) Ograniczenie dostępności i używania narkotyków wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów społecznych;
- 10) Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na tematy związane z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku;
- 11) Opóźnienie inicjacji narkotykowej;
- 12) Promocja zdrowego stylu życia;
- 13) Zminimalizowanie ryzyka kontaktu młodzieży ze środkami odurzającymi w okresie wakacji;
- 14) Diagnoza i aktualizacja problemów związanych z zagrożeniem używania substancji psychoaktywnych, stanu zjawiska i jego specyfiki środowiskowej;
- 15) Unowocześnienie programów profilaktycznych i dostosowanie ich do zdiagnozowanych potrzeb.

ROZDZIAŁ IV

Zadania programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób, uzależnionych od alkoholu i od narkomanii i zagrożonych uzależnieniem oraz kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

ROZDZIAŁ V

Sposób realizacji zadań

1. Upowszechnianie informacji dotyczących adresów instytucji i miejsc, gdzie osoby dotknięte pośrednio i bezpośrednio problemami uzależnień mogą skorzystać z bezpośredniej pomocy psychologicznej i uzyskać specjalistyczną, fachową pomoc.
2. Podejmowanie działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych.
3. Organizacja i finansowanie działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii dla różnych grup zawodowych m.in. nauczycieli, pracowników socjalnych, policjantów, służby zdrowia oraz członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Rozwijanie współpracy z placówkami i instytucjami zajmującymi się pomocą psychologiczną, socjalną, prawną, interwencją w kryzysie, profilaktyką, terapią i rehabilitacją.
5. Organizowanie i finansowanie lokalnych imprez profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
6. Organizowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży w celu zajęcia wolnego czasu dla zdrowego, sportowego stylu życia.
7. Finansowanie programów zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów.
8. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, związanych z promowaniem trzeźwości wśród kierowców.
9. Finansowanie, koordynacja oraz nadzór i kontrola realizacji programów profilaktycznych w szkołach z terenu gminy.

10. Finansowanie szkoleń pedagogów szkolnych, nauczycieli i wychowawców w kierunku budowania nowoczesnych systemów profilaktycznych przeciwdziałających uzależnieniom.
11. Finansowanie zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
12. Finansowanie zakupu do Biblioteki Publicznej Gminy Boguty-Pianki, literatury poświęconej problematyce uzależnień.
13. Promocja imprez bezalkoholowych i zdrowego stylu życia m.in. festyny, zawody sportowe itp.
14. Dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży.
15. Ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu, narkotyków, papierosów przez nieletnich – kampanie edukacyjne.
16. Edukacja rodziców i wychowanków w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji.
17. Organizowanie systemu pomocy rodzinom osób uzależnionych od alkoholu poprzez, uruchomienie punktu informacyjnego w zakresie możliwości uzyskania pomocy i porad prawnych dotyczących problemów rodzinnych wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków.
18. Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii.
19. Zakup materiałów pomocniczych służących realizacji działań profilaktycznych i terapeutycznych np. fachowe czasopisma, książki, plakaty, broszury, ulotki itp.
20. Współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych Anonimowych Alkoholików.
21. Współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
22. Kontrola placówek w zakresie sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym, reklamy alkoholu i spożywania go w miejscach publicznych.

23. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi zgodnie z wydanym zezwoleniem oraz ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
24. Opiniowanie wniosków podmiotów gospodarczych o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
25. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w zakresie określonym w art. 4¹ ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
26. Przedstawianie Radzie Gminy przez Wójta wniosków do aktualizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Boguty-Pianki na 2023 r. po I półroczu oraz w miarę potrzeb wnoszenie zmian w uchwale Rady Gminy określającej limit i zasady usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
27. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Boguty-Pianki na 2023 rok jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach.

ROZDZIAŁ VI

Adresaci programu

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Boguty-Pianki a w szczególności następujące grupy osób:

- 1) Osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków oraz osoby pijące szkodliwie;
- 2) Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i narkomanią);
- 3) Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym i narkomanią;
- 4) Jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury, pracownicy Urzędu Gminy, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz szerzenia idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ VII

Źródła finansowania programu i zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Środki finansowe na realizację programu będą pochodzić z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i będą zapewnione w budżecie Gminy Boguty-Pianki.
2. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach komisji oraz udział w rozprawach sądowych wypłacane będzie w formie umowy zlecenia i wynosi:
 - a) dla przewodniczącego komisji – 150 zł brutto za każde posiedzenie;
 - b) dla pozostałych członków komisji – 70 zł brutto za każde posiedzenie.
3. Umowy zlecenia z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, o których mowa w ust. 2, zawarte będą przed pierwszym posiedzeniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nie później jednak niż do 20 stycznia 2023 r.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje proporcjonalnie do czasu uczestnictwa w posiedzeniu komisji.
5. Urząd Gminy sporządza listy wypłat po otrzymaniu od przewodniczącego komisji pisemnego potwierdzenia czasu uczestnictwa w posiedzeniu komisji poszczególnych członków komisji.
6. Wynagrodzenie wypłacane będzie na podstawie zatwierdzonych merytorycznie list wypłat.
7. Zwrot kosztów przejazdu w związku z udziałem w rozprawach sądowych wypłacany będzie na podstawie zaakceptowanych przez Wójta wniosków.
8. Zwrot kosztów delegacji wypłacany będzie na zasadach ustalonych dla pracowników za podróże służbowe na terenie kraju.
9. Wynagrodzenie oraz zwroty kosztów, o których mowa w ust. 7 i 8, wypłacane będą w dniu wypłaty wynagrodzenia pracownikom samorządowym.

ROZDZIAŁ VIII

Postanowienia końcowe

1. Wójt sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sporządza sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Boguty-Pianki za rok 2023 i przedkłada je Radzie Gminy do dnia 15 grudnia 2023 roku.

Przewodniczący Rady
Grzegorz Tymiński